

BUDAPESTI MŰSZAKI- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola

Képzési terv

Budapest, 2019. április 25.

Tartalom:

- 1. A PhD képzés elemei**
- 2. Elsajátítandó szakmai kompetenciák**
- 3. Tantervi háló**
- 4. Tantárgyak listája**
- 5. Komplex vizsga**

1. A PhD képzés elemei

A beiratkozás a PhD képzésre minden félévre egyéni munkaterv alapján történik, amelyet a Doktori Iskola előírása szerint kell összeállítani. Az első aktív félévben a témavezetővel egyeztetett munkatervet a hallgatónak a félév 3. hete végéig, a következő félévekben a regisztrációs hét végéig kell benyújtani a dékáni hivatalba. Ha a hallgató a munkatervét a megjelölt időpontig nem adja le, úgy azt – rektori utasításban meghatározott díj befizetése mellett – a félév ötödik hetének végéig pótolhatja. Ha munkaterv leadása ez időpontig sem történik meg, akkor a hallgató féléve passzív félévvé válik (BME TVSZ, 27. § (1) és (2)).

A Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola (továbbiakban: Doktori Iskola) által meghirdetett – és a Doktori Iskola Tanácsa által jóváhagyott – témákban végzett kutatási tevékenység jelenti a doktori képzés legfontosabb részét. Minden doktoranduszhoz egyetlen témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelölt fokozatszerzésre való felkészülését. A egyetemi Doktori és Habilitációs Szabályzat (DHSZ) 10. §-a értelmében a témavezető a BME főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy az egyetemmel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet, aki a doktori fokozat megszerzésétől számítva legalább két évi szakmai gyakorlattal rendelkezik. Külső (DHSZ 10. § (4)) vagy meghívott (DHSZ 10. § (5)) témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki segíti a témavezető munkáját és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.

A doktori képzés a BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán a Doktori Iskola tudományágaihoz illeszkedő – gazdaságtudományi és műszaki menedzser – mesterképzésekhez kapcsolódnak, amelyek a következők

- Műszaki menedzser mester szak
- Marketing mester szak
- Pénzügy mester szak
- Regionális és környezeti gazdaságtan mester szak
- Számvitel mester szak
- Vezetés és szervezés mester szak
- MBA

A felvétel alapkövetelménye (a többi felvételi alapkövetelményen túlmenően, ld. a Doktori Iskola Működési Szabályzata), hogy a jelentkező legfeljebb 20 kredit hiánnyal igazoltan teljesítse a Doktori Iskola alapját képező (előbbieken felsorolt) mesterszakok kötelező

tantárgyait, amely hiányzó legfeljebb 20 kreditet a doktori képzés első két féléve alatt – a doktori képzés többi tantárgya mellett – teljesíteni kell.

2. Elsajátítandó szakmai kompetenciák

a) Tudással kapcsolatos kompetenciák

Ismeri és érti a gazdálkodás- és szervezéstudományok átfogó fogalmait, elméleteit, fejlődési jellegzetességeit és összefüggéseit, kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén. Tisztában van a kutatási, fejlesztési, vezetési tevékenység, valamint a társadalom alapvető értékeivel, etikai normáival. Kutatási és/vagy fejlesztési téma területén, a releváns elveken és elméleteken túl ismeri a kapcsolódó gazdasági és társadalmi tényeket, a fontos és új kutatási irányokat, eredményeket.

Ismeri és érti a kapcsolódó társtudományok kutatási vagy fejlesztési területe szempontjából releváns fogalmait, elméleteit, irányzatait. Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén tisztában van a legfontosabb megválaszolásra váró gazdaságtudományi kérdésekkel, beleértve azok társtudományi, társadalmi és környezeti vonatkozásait és következményeit is.

Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén teljes körűen ismeri az összefüggések feltárására, a társadalmi/gazdasági folyamatok modellezésére és újragondolására, új, tudományos igényű kérdések és válaszok megfogalmazására alkalmas kutatási és fejlesztési elveket és módszereket.

Kutatóként és/vagy fejlesztőként rendelkezik az alapvető kutatástervezési és kutatósszervezési, valamint a fejlesztések menedzseléséhez szükséges ismeretekkel, módszerekkel, beleértve a szervezeti, gazdasági, pénzügyi és jogi feltételrendszert és szabályokat is. Birtokában van a komplex, vezetői szintű gazdasági tevékenységhez szükséges korszerű szervezeti, szervezési és vezetési ismereteknek.

A társalgási nyelv magas szintű ismerete mellett a kutatási és/vagy fejlesztési tématerülete eredményes műveléséhez elengedhetetlen gazdasági és releváns társtudományi szaknyelv-tudással rendelkezik. Tisztában van a nyelvi kifejezési és fogalmazási sajátosságokkal, az anyanyelv és az angol mellett a kutatási és/vagy fejlesztési tématerületéhez illeszkedő más idegen nyelven is.

Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén a szakmai és tudományos közélet kommunikációs fórumait, az írásos és szóbeli kommunikáció formáit és szabályait, a publikációs

követelményeket teljes körűen ismeri. Birtokában van a tudományos közéletben és különösen az oktatási tevékenység során nélkülözhetetlen és alapvető pedagógiai, módszertani tudásanyagoknak.

Ismeri és érti a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén jellemző kutatói/fejlesztői, oktatói életpálya szabályait és kritériumait, saját karrierútjának felépítési lehetőségeit, alternatíváit és feltételeit, az igénybe vehető segítő szolgáltatásokat.

Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületéhez kapcsolódóan magas szintű és átfogó társadalmi műveltséggel rendelkezik, beleértve a társadalom fő alrendszerének és azok kapcsolódásainak intézményi sajátosságait, a legfontosabb társadalmi, közéleti kérdéseket és problémákat.

b) Képességekkel kapcsolatos kompetenciák

Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén átfogó és komplex elemzéseket végez a tudományos és/vagy gyakorlati problémák megoldására. A gazdálkodás- és szervezéstudomány aktuális állását meghaladó összefüggéseket tár fel, új, eredeti gondolatokat fogalmaz meg, kérdéseket vet fel. Kutatói, fejlesztői, vezetői tevékenysége során képes tevékenységét a vállalt értékeknek és etikai elveknek alárendelni.

Következtetéseket fogalmaz meg új megoldások kidolgozására, valamint választására és döntésre. Kutatási és/vagy fejlesztési tevékenységét multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is sikeresen végzi. A kutatási és/vagy fejlesztési tématerületét érintő, de azon túlmutató társadalmi, ökológiai, fenntarthatósági szempontokat értelmezi és saját szakmai (elméleti kutatói vagy gyakorlati) munkájában figyelembe veszi.

Alkalmazza és magas absztrakciós szinten továbbfejleszti a kutatási területén releváns elméleteket, módszereket, gyakorlati megoldásokat. Tudományos elméleteket és módszereket elemez, összehasonlít és dönt az alkalmazandó releváns elméletekről, a gyakorlati kérdések megoldása, az elmélet és a módszerek továbbfejlesztése során. Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén új kutatási kérdések és hipotézisek alapján kutatási projekteket kezdeményez, illetve tervez és megvalósít, új tudományos eredményeket fogalmaz meg.

Eredményesen végzi kutató és fejlesztő vagy gazdálkodó szervezet konkrét kutatási projektjének vezetését. Vezetőként a munkatársak felé szakmai elvárásokat fogalmaz meg, a szervezet munkájában pozitív ösztönzőket alkalmaz, az eredményt és a munkatársakat értékeli.

Kutatási és/vagy fejlesztési munkájának eredményei alapján tudományos értekezéseket, tanulmányokat készít, a tudományosság szabályai szerint közzétesz, dokumentál, megvéd, előad, hazai és nemzetközi környezetben, szakmai és nem szakmai közönség számára, idegen

nyelven is. Eredményesen lát el oktatási és tudományos kommunikációs feladatokat a gazdálkodás- és szervezéstudomány, különösen kutatási és/vagy fejlesztési tématerületén, felsőoktatási intézményben, kutatóintézetben, oktatóként, kutatóként, vezetőként és kutatásszervezőként.

Kutatói/fejlesztői életpályáját tervezi, kutatói és/vagy fejlesztői célokat tűz ki, megvalósítja azokat. Pályáját a teljes élet perspektívájában a folyamatos tanulás, önképzés szellemében tervezi és szervezi. Kutatási és/vagy fejlesztési tématerületéhez kapcsolódóan felismeri a fontos és megoldandó társadalmi kérdéseket. Szakmai munkáját a társadalmi összefüggésekre is tekintettel végzi, javaslatokat tesz a társadalmi problémák megoldására, ezekben maga is hatékonyan részt vesz.

c) Attitűddel kapcsolatos kompetenciák

A gazdálkodás- és szervezéstudományok gyakorlatait, aktuális eredményeit, eljárásait kritikusan szemléli. Széleskörű tudására alapozó szakmai egyéniség, aki új elméleti és gyakorlati megoldások keresésére törekszik, szakmai véleményét következetesen képviseli.

Elkötelezett a szakmája, valamint a kutató/fejlesztő munka iránt, elfogadja annak alapvető értékeit, szakmai-etikai elveit és szabályait, ugyanakkor törekszik is azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére. Nyitott és befogadó a szakterületéhez kapcsolódó, de azon túlmutató új tudományos eredmények, illetve a szakmai kritikák iránt, beleértve a kapcsolódó társtudományokat is.

Érdekelt és motivált mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) iránt, és hivatása részének tartja azok érvényesítését. A tudomány és a gyakorlat aktuális állásából kiindulva elkötelezett a gazdálkodás- és szervezéstudomány elméleti és gyakorlati kérdéseinek, problémáinak megoldása, a tudományos módszerek fejlesztése iránt.

Tiszteletben tartja az elfogadott kutatástervezési, szervezési és finanszírozási elveket, módszereket, de a változtatás, javítás igényével folyamatosan innovációra törekszik ezen a területen is. Kutatási és fejlesztési projekt vagy gazdálkodó szervezet vezetőjeként az egyéni siker mellett a kutatói-fejlesztői közösség, a gazdaság egészének fejlesztése is motiválja.

Kötelességének tartja szakmai és tudományos kérdéseinek, eredményeinek, javaslatainak közzétételét. Nyitott a szakmai és tudományos kritika iránt, a megalapozott kritikát elfogadja. Szakmai tudományos közlései során törekszik a legszélesebb tudományos közösség elérésére. A viták során bátran vállalja véleményét, tiszteletben tartva másokét.

Tudásának, a közösség számára fontos értékek közvetítésének elkötelezettje. A tudás és az értékek közvetítését alapvető emberi és szakmai kötelességnek tartja.

Életformának tekinti a folyamatos szakmai, tudományos, pedagógiai önképzést, elméleti, gyakorlati és módszertani ismereteinek fejlesztését. A szűkebben vett szakmai fejlődésen túl tisztában van a teljes és komplex életút menedzselésének szükségességével. Hivatása részének tartja a szakmai és társadalmi tudás hasznosítását a közjó érdekében is, kész tudását másokkal megosztani.

Aktív részt vállal közéleti, közérdekű tevékenységekben. Értékalapú, kulturált értelmiségi viszonyulás jellemzi más személyekhez, illetve a gazdasági és társadalmi problémákhoz és folyamatokhoz, nézetekhez.

d) Felelősséggel kapcsolatos kompetenciák

Kutatási és fejlesztési tevékenysége során önállóan fogalmazza meg kutatási, fejlesztési céljait. Szakmai, emberi és társadalmi felelősséget vállal kutatási témájáért, a kutatási és fejlesztési eredményeiért, javaslataiért. Kutatói, oktatói, szakértői, vezetői munkájában önként betartja és be is tartatja a szakmai etikai normákat, szükség szerint új etikai kérdések vet fel, normákat és szabályokat kezdeményez. Teljes felelősséget vállal kutató és oktató munkája, irányított szervezete, vállalkozása, illetve ezekkel összefüggő döntései iránt.

Önállóan építi kapcsolatait a gazdálkodás- és szervezéstudományok egyéb területeivel, a társtudományok képviselőivel, a releváns társadalmi alrendszerrel. Felelősséget vállal kutatási és fejlesztési eredményeinek, gyakorlati tevékenységének és javaslatainak gazdasági, társadalmi és környezeti következményeiért.

Kutatási és fejlesztési tevékenysége során önállóan és felelősséggel választja ki az alkalmazott módszereket, annak tudatában – és vállalva –, hogy a választás az eredményt befolyásolja. Önállóan kezdeményez új kutatásokat, megoldásokat, oktatási programokat és módszereket, együttműködési rendszereket. Ezek megvalósítását önállóan és felelősséggel, a szükséges partnerek bevonásával végzi. Önálló szakmai munkájában, gondolkodásának formálásában, fejlesztésében – kutatóként, kutatás-szervezőként vagy egy gazdálkodó szervezet bármilyen szintű vezető pozíciójában. Kutatás-szervezőként és vezetőként az adott szervezet, projekt és a munkatársak iránt felelősséget vállal.

Aktív szerepet vállal hazai és nemzetközi gazdálkodás- és szervezéstudományokhoz kapcsolódó, kutatási és oktatási projektekben, szakmai fórumokon. Önállóan, felelősen, hitelesen és egyenrangú félként képviseli álláspontját. Betartja a szakma és a tudomány etikai

szabályait. Szigorúan és következetesen vigyáz a tudományos és fejlesztői szerzői jogok tiszteletben tartására, vezetőként pedig tiszteletben tartatására.

Kutatási és fejlesztési tématerületén oktatási kurzusokat, projekteket önállóan dolgoz ki és hirdet meg. Felelősséget vállal a kurzusok eredményes teljesítéséért, a hallgatók teljesítményéért. Nagy önállósággal és felelősséggel tervezi, szervezi általános, szakmai, kutatói és oktatói fejlődését, felelősséggel és segítő közreműködéssel támogatja munkatársai, beosztottjai fejlődését is. Munkatársait, beosztottjait felelősen segíti a társadalmi élet egyéb területein is, ösztönözi tanulásukat, továbbfejlődésüket.

Szakmai munkáján, feladatain túl felelősséget vállal és önállóan kezdeményez társadalmi-közéleti kérdésekben. Felelősen vesz részt társadalmi programokban, vállalja ilyen programok, projektek önálló vezetését is.

3. Tantervi háló

A képzés során összesen megszerzendő 240 kredit az alábbi blokkokra oszlik:

- módszertani alapozó tantárgyak: 21 kredit
- kutatómunka: 135 kredit
- irányított oktatás: 24 kredit
- publikációs tevékenység: 60 kredit.

3.1. Tantárgyakkal kapcsolatos követelmények

A PhD képzés tanulmányi részét képező tantárgyak a gazdálkodás és szervezéstudomány területén végzendő kutatások módszertani megalapozását szolgálják. A tantárgyak kutatómódszertani kérdéseket, kvantitatív és kvalitatív elemzési eljárásokat, közgazdasági, menedzsment és gazdasági elemzési problémákat és az e témakörökben uralkodó nemzetközi tendenciákat tekintik át.

3.2. Irányított oktatással kapcsolatos követelmények

Az irányított oktatás keretében a doktoranduszok részben kutatási témájukhoz kapcsolódó területeken végeznek projektfeladat konzultációt, gyakorlatvezetést, illetve tartanak előadást. Az oktatási feladatok elvégzésében a témavezető, valamint az oktatott tantárgy tárgyfelelőse

segíti a munkájukat és igazolja az oktatási feladat teljesítését a tanszékvezetőnek. Az oktatási tevékenység teljesítését a tanszékvezető igazolja.

3.3. Kutatással kapcsolatos követelmények

A kutatással kapcsolatos követelmények teljesítése a témavezetővel folytatott konzultációk segítségével történik. A félévenkénti kutatási kreditek a témavezető jóváhagyásával szerezhetők meg.

A **konzultáció** a témavezető által tartott egyéni foglalkozás, amelynek célja a kutatási feladatok egyeztetése, az elvégzett feladatok és elért eredmények bemutatása.

A **kutatási** kreditek a hallgató egyénileg végzett kutatómunkájáért adhatók a témavezető jóváhagyásával. A kutatási kredit része lehet többek között könyvtárban, vállalatnál, vagy más külső helyszínen végzett kutatómunka, konferencia vagy más tudományos rendezvény látogatása, kutatási célú külföldi utazás, stb.

3.4. Publikációs követelmények

A publikációs tevékenységért kapható összesen 60 kredit teljesítése egyben a fokozatszerzési **eljárás indítási** követelmények teljesítését is jelenti. A mintatantervben a **4. félév** végéig (a komplex vizsga idejéig) 30 publikációs kredit teljesítése kötelező. A 30 publikációs kredit teljesítése egyben a fokozatszerzési **eljárás indítási** követelményei legalább felének a teljesítését jelenti.

A mintatantervben jelzett kreditek a következő publikációkért adhatók:

- **Publikáció 1:** két darab, összesen legalább 3 pont értékű¹ publikáció
- **Publikáció 2:** legalább összesen 4 pontértékű publikáció¹, melyek között van **egy** darab lektorált idegen nyelvű folyóiratcikk
- **Publikáció 3:** legalább összesen 5 pontértékű publikáció¹, melyek között van legalább egy darab WoS vagy Scopus adatbázisba tartozó folyóiratcikk.

Minden publikációért kredit csak egyszer számolható el

¹ A Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola PhD fokozatszerzési követelményei szerint megadott publikációs pontértékek alapján számolva

A képzés mintatantervét az alábbi tantervi háló tartalmazza.

Tantárgy/ típus	Össz. kredit	1. félév	2. félév	3. félév	4. félév	5. félév	6. félév	7. félév	8. félév
Tanulmány 21									
Közgazdaságtan		4/v/5							
Kutatásmódszertan		4/v/5							
Kvantitatív módszerek			4/v/5						
Menedzsment elméletek				2/v/3					
Gazdasági elemzések					2/v/3				
Tanulmány összesen:	21	8/v/10	4/v/5	2/v/3	2/v/3				
Oktatás 24									
Oktatás /K	24	2/a/3	2/a/3	2/a/3	2/a/3	2/a/3	2/a/3	2/a/3	2/a/3
Kutatás 135									
Konzultáció /K	35	5/f/5	5/f/5	5/f/5	5/f/5	5/f/5	5/f/5	5/f/5	
Kutatómunka	100	15	15	10		20	20	20	
Kutatás összesen	135	20	20	15	5	25	25	25	
Publikáció 60									
Publikáció 1 /K				10					
Publikáció 2 /K					20				
Publikáció 3 /K									30
Publikáció összesen	60			10	20				30
Mindösszesen	240	33	28	31	31	28	28	28	33

4. Tantantárgyak listája

- Közgazdaságtan,
tárgyfelelős: Dr. Török Ádám egyetemi tanár
- Kutatásmódszertan,
tárgyfelelős: Dr. Nemeslaki András egyetemi tanár
- Kvantitatív módszerek,
tárgyfelelős: Dr. Kóczy László egyetemi docens és Dr. Dobos Imre egyetemi tanár
- Menedzsment elméletek,
tárgyfelelős: Dr. Zilahy Gyula
- Gazdasági elemzések,
tárgyfelelős: Dr. Koltai Tamás

5. A komplex vizsga

A komplex vizsgára történő jelentkezés feltételei a következők:

- A doktori képzés „képzési és kutatási szakaszában” (első négy félév) legalább 90 kredit és valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt tanulmányi kredit (21 kredit) megszerzése (kivéve a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre).
- *Egyéni felkészülők* esetén a komplex vizsgára történő jelentkezés elfogadásának feltétele a doktori fokozatszerzés publikációs követelményeinek formális teljesítése (a jelentkezéskor még nem kellene tézispontok, ezért tartalmi értékelés nincs, csak az elvárt számszerű mutatókat kell teljesíteni).

A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, a tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A vizsgabizottság elnöke egyetemi tanár vagy Professor Emeritus vagy MTA doktora címmel rendelkező oktató, kutató. A vizsgabizottság valamennyi tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A bizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó témavezetője és belső konzulense. A témavezető a vizsga előtt legalább egy héttel elektronikus formában eljuttatja a bizottság elnökének a hallgató teljesítményének témavezetői értékelését. A komplex vizsgára a témavezetőt és a belső konzulenszt meg kell hívni.

A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét méri fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos/művészeti előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”).

A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó a képzés oktatási szakaszában megismert módszertani és szakterületi ismereteiről átfogó módon ad számot. A vizsga témakörét a témavezetővel történő egyeztetés után a DIT jelöli ki, és a vizsga előtt legalább két hónappal közli a hallgatóval.

A komplex vizsga másik részében a vizsgázó előadás formájában ad számot kutatási témájának szakirodalmi ismereteiről, beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését. Előadásában kitér eredményeinek tudományos jelentőségére és innovációs tartalmára, illetve – amennyiben releváns – a kutatás technológiai motivációira, valamint az eredmények gyakorlati alkalmazhatóságra. A vizsgázó a vizsga előtt legalább egy héttel elektronikus formában benyújtja a bizottság számára az eddig elért eredményeinek rövid összefoglalását, valamint a publikálásra beküldött, illetve megjelent cikkeit. A vizsgabizottság tagjai külön-külön értékeli a vizsga elméleti és disszertációs részét.

A vizsgabizottság külön-külön értékeli a vizsga elméleti és disszertációs részét. A komplex vizsgáról szöveges értékelést is tartalmazó jegyzőkönyv készül. A vizsga eredményét a szóbeli vizsga napján ki kell hirdetni. A komplex vizsga sikeres, amennyiben a bizottság tagjainak többsége mindkét vizsgarészt sikeresnek ítéli meg. Sikertelen elméleti vizsgarész esetén a vizsgázó az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból. A vizsga disszertációs része sikertelenség esetén az adott vizsgaidőszakban nem ismételtető.

A komplex vizsga eredménye nem számít bele a doktori fokozat minősítésének kialakításába, de sikeres teljesítése a képzés második szakaszába történő belépés feltétele.

A képzési tervet a BME EHBTD 2019. április 25-én jóváhagyta. A képzési terv a jóváhagyást követően azonnal érvénybe lép.

Budapest, 2019. április 25.

Dr. Koltai Tamás
Doktori Iskola vezetője